

Mérséklés a telefondijszabásban

Április elsejétől a havi díjért 45 beszélgetést lehet folytatni — Leszállították az árhelyezési díjat

Budapest, március 24. A kereskedelmi miniszter a távbeszélő díjszabás egyes díjtételeit 1934 december 31-ig átmenetileg mérsékli és több könnyítést léptet *április elsejétől* életbe. Azokban a vidéki hálózatokban, ahol az előfizetők száma a 101—200 között van, a beszélgetési díjszabás átalányrendszerűvé válik és havi 12 pengős, illetve ikerállomásonál 6 pengős, helyi forgalmi korlátlan számú beszélgetést lehet folytatni. A *korlátlan beszélgetési díjszabás* alá tartozó vidéki hálózatban a *kötelező beszélgetési díjak változatlanok maradnak*, de ezek együttes összegét a 201—500 előfizetővel bíró hálózatban havi 20 helyett 30, az 501—1000 előfizetővel bíró hálózatban 30 helyett 40, az ezren felüli előfizetővel bíró hálózatban pedig 30 helyett 45 beszélgetést lehet végezni.

A vidéki távbeszélő hálózatokban a *külsővonalak fenntartásáért* km-ként iáró évi 28.80 pengő díj 24 pengőre csökken. A *házon belüli árhelyezési díj 10 pengő helyett vidéken 3 pengő, házon kívüli vidéken 30 pengő helyett 7 pengő. Állomás átírási díj* valamennyi hálózatban 10 pengő helyett 2 pengő.

Távírási nyomtatvány címen új olcsó táviratfajtát vezetnek be, amely körlevelekre, reklámokra, meghívók távirati továbbítására használható, ha legalább 20 címzett részére adják fel. Az ilyen helyben 20, vidékre 10 szóig 40 fillér. További szavanként 4 fillér.

Szeged és az egészségügy

Tomcsik professzor előadása

(A Délmagyarország munkatársától.) A népművelési bizottság előadásorozatának tizenkettedik előadását szombaton délután dr. Tomcsik József egyetemi tanár tartotta „Fontosabb városi egészségügyi problémák” címmel. A professzor bevezetésében hangsúlyozta, a probléma olyan nagy, hogy az előadás keretében csak néhány olyan kérdést ismertet, amelyek Szeged szempontjából nagy jelentőségűek.

— Ha összehasonlítjuk Szeged egészségügyi állapotát — mondotta — sok hiányosságot észlelhetünk. Ezek között látjuk az *utak és utcák* karbantartását, a *tuberkulózis terjedését elősegítő porüledést*, amelyet a városban divatos *száraz seprés* csak fokoz. Szegeden az egy emberre eső uccafelület lényegesen nagyobb, mint más nagyvárosban. Hiányosság van az *élelmiszerek drúsításában* is. Ebben a legnagyobb szerepet a betegségek szempontjából a tej játssza.

Ezután a *tífuszról* beszélt. Az 1932. évi népszövetségi kimutatás szerint *egész Európában Magyarországon volt arányosan a legnagyobb a tífusz megbetegedések száma*. Ebben a statisztikában a magyar városok között Szeged nem a legrosszabb helyen áll, viszont nem is kedvező a helyzete. A tuberkulózissal kapcsolatban Szeged a négy legrosszabb statisztikájú városok között szerepel.

Dr. Tomcsik József vetítettképes előadását nagy figyelemmel hallgatta a nagyszámú közönség és melegen megtapsolta a professzort értékes előadásáért.

Az olvasó rovata

Portenger a Stefánián

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Szeged városa nem nagyon dicsekedhetik sétányokkal, ugyszólván az egyetlen igénybevehető sétánya a Stefánia. A tiszaparti részén van a legtöbb pad és akiknek van egy kis szabadidejük, egy-két félórát itt töltenének el. Az utóbbi időben azonban már a Stefániára sem lehet járni. Tegnap is valamennyi pad el volt foglalva, amikor a tiszai rakparton végigrobogott egy autó és ettől valóssággal portengerbe borult a sétány. A padonulók sietve menekültek a sűrű porfellegek elől, egyszerre kiürült a Stefánia. Szeged egyetlen sétányára jobban kellene ügyelni és ha már a rakparton az autóközlekedést nem lehet megtiltani, legalább *gyakori öntözéssel portalanítani* kellene ezt a részt.

Többek nevében megköszönve soraim közlését, vagyok tisztelettel: (Aldírás.)

MEGNYILT METEOR

VILLAMOSSÁGI CSILLÁRGYÁR
R. T.
Tel. 33—76.

SZEGEDI ÜZLETE

Kárász u. 11. Prófétával szemben

Négylángu ebédli csillár
11 pengő.

A BUDAPESTI

Rádió CSILLÁR GRAMOFON

BUDAPESTI OLC SÓ ARAKON.

Névmagyarosítás és német propaganda Magyarországon

Irta TONELLI SANDOR.

Michel Schaffer, akit nincs szerencsém hivatalosa és írói működése szerint közelebből ismerni, azt írja a Deutsche Arbeit című berlini folyóiratban, amely „a külföldi német népszövetség hivatalos közlönye” alcímet viseli, hogy az utolsó ötven esztendő alatt a németiség Magyarországon a magyarosítás következtében többet vesztett, mint a harcerekken a világháború két első esztendejében. A „szövetséges” Magyarország és a „lovagias” magyar nép jancsárokát nevel a németiség renegátjaiból, akik ellenségei lesznek tulajdon nemzetüknek, hogy elmerülve a magyarságban, ennek politikai és népi céljait szolgálják.

Írja pedig ezeket az epébe mártott sorokat Michel Schaffer abból az alkalomból, hogy Magyarországon a névmagyarosítás ismét erősebb lendületet vett és a kormány is rajta van, hogy a magyar vezetékeknek felvételét minél inkább megkönnyítse. Schaffer ur szükségesnek látná, hogy a birodalom részéről komoly figyelemzés történjék Magyarország irányában, hogy „ez így tovább nem mehet”. A magyarországi németiséget nem lehet mesterséges elszorvasztásra itélni. Az ellen nincs kifogása, ha a Veilchenstockok, Braunsteinek és Goldsteinek „pónműket turáni jellegűre változtatják”, de a németek tartsák meg nemzetiségüket és nevüket. Figyelmezteti azokat a németeket, akik hivatalos nyomás alatt állanak nevük megváltoztatásánál, hogy az idegen név felvétele egyáltalán lemondást jelent a becsület egy részéről. Együtt — elismerem, jogosan, — gunyolódik, hogy Budapest székesfőváros egyik üzemenél azt a körlevelet, mely az idegen nevű tisztviselőket nevük megmagyarosítására hívja fel, egy Töpfer nevű ur írta alá.

Schaffer ur szerint a magyarosításnak ez a külsőségre törekvő formája azért vett lendületet, mert a magyar politika a jelen pillanatban egy hullámvölgynek a mélyén van és a politikai feszültségnek szelepre van szüksége, amelyet azonban nem lehet megnyitni. Hozzáteszi azonban fejtegetéseire igen bölcsen Schaffer ur azt is, hogy a magyarokat éppen most nem egészen alapelülkü megfontolások késztették a névmagyarosítás politikájának erősebb ütésére. A magyarok látják a névelemzéseket az utódállamokban, tudják, hogy amennyiben a jelenlegi politikai konstelláció meg nem változik, előbb vagy utóbb a szláv hullám fogja őket elborítani. Ezzel a veszedelemmel szemben követik a preventív védekezés politikáját, mikor a néhány százezer németet és tótot külsőleg magyarnak akarják feltüntetni, hogy a nemzet egységére hivatkozassanak. De érezzék meg a magyarországi németek és ébredjenek tudatára, hogy az lépett ki igazán a németiség kötelékéből, aki régi német nevét levetkezi. A névmegváltoztatásával az ilyenek önként zárják el

maguk elől a németiséghez való visszatérés útját.

Nekem, aki szintén idegen, de nem német vagy szláv, hanem olasz hangzású nevet viselek, talán kissé kényes a magyarság problémáját éppen a név szempontjából vizsgálnom. Ugy vélem azonban, hogy éppen az ilyen kényesnek tekintett kérdések követelik meg a nyílt és objektív megvitatást. Ezért próbálom meg a névmagyarosítás kérdéséről kialakult felfogásomat néhány sorban kifejteni, különösen most, amikor azt látjuk, hogy a felhivatalos német politika a volt szövetségesek országait igyekszik germanizáló propagandájának körébe bevonni.

Michel Schaffer nagyon helyesen állapítja meg, hogy a magyarság nem annyira faji, mint inkább etnikai, nyelvi és nemzetspolitikai fogalom. Aki ma azt állítja magáról, vagy bárki másról ebben az országban, hogy megőrizte a beköltöző magyarok keleti vérének tisztaságát, vagy ábrándképet kerget, vagy tudatosan történelmet hamisít. Magyar ma az, aki magyarul beszél, magyarul érez és gondolkodik és politikailag az államfenntartó magyarsághoz tartozandónak tudja magát. Százszázalékosan ez akkor jut kifejezésre, ha ezt nevével is dokumentálja és idegen nevét magyarral cseréli fel.

A magyar nemzeti politika szempontjából azonban az idegen hangzású nevek különböző jelentőségűek. Ha a magyar nevek tömegében elszórtan volna egy-egy olasz, angol, norvég, vagy spanyol hangzású név, az legfeljebb érdekes különlegességet jelenthetne az illető név származását illetően, de nem volna semmi politikai jelentősége. Az olasz Guadagni, az angol Paget, a norvég Gregersen, a spanyol Garvay elszigetelten, egymagában semmi veszedelmet nem jelenthet a magyarságra nézve. Az utolsó, egyébként olyan magyar hangzású, hogy a Tóásóra változtatott Toassóval és az Édeskútira változtatott Edescuttival együtt magyarnak lehet elfogadni. Az ilyen elszigetelt nevek ugyan-ugy nem veszedelmesek, mint ahogy Poroszországra nem jelentett veszedelmet, hogy az 1870—71. évi háborúban volt egy Francois nevű tábornoka, egy százötven évvel előbb beköltözött francia család leszármazottja. A veszedelem ott

**Minden konvhába
uj terítő garnitúrát!**

Konyha abrosz
falvédő
kredenc és
székiakarók

megbízható jó sárgavászorból szép mintákkal, e héten
rendkívüli leszállított áron kaphatók a

Muskátli Kézimunkaboltban
Kárász ucca 3. Új mintáinkat a kirakatainkban kiállítottuk.